

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju post. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Bratomorstvo.

PISMO IZ BELGRADA.

Belgrad, 27. junija (9.7.) 1913.

Gesla.

Prva balkanska vojna vzplamela je pod vzneceno devizo: **Osvobojenje od ene in: Balkan balkanskim narodom od druge strani.**

Obe ti gesli pridobile ste si ogromno večino pristašev, dasi ste obe precej raztegljivi in jima manjka točno določena meja, ki bi izključevala vsaktero izkoriščanje od ene ali druge strani v sebično koristolovstvo kogarkoli.

Dati komu osvobojenje, pomenja žrtvovati nekaj od svojega, odreči se svojim koristim in iste podrediti cilju osvobojenja.

Ta cilj osvobojenja balkanskih narodov izpod tujih vplivov (ne samo Turčije) moral bi imeti svojo osrednjo točko v balkanski zvezi, katera edina bi bila v stanu izpeljati do kraja in udejeviti devizo: **Balkan balkanskim narodom.**

Te države, ki so tvorile balkansko zvezo, morale bi — v interesu skupnosti — popustiti vsaka nekaj od svojih želja in skušati prilagoditi svoje interese interesom balkanske zveze.

To je v prvi vrsti ravnotežje. Kdor ima preveč, naj odstopi onemu nekaj, kdor ima premalo, ker le na ta način je mogoč enakomeren razvoj posameznih delov in cele balkanske zveze.

Potom te zveze dalo bi se doseči tudi ono, o čemur sanja Bolgarska, namreč **federacija balkanskih držav, a nikdar ne, da bi Bolgarska predstavljala Prusko na Balkanu, ker si noben nebolgarski narod ne bo pustil ponižati v odvisen narod ali vsaj v narod druge vrste v Balkanski zvezi, katere naloga bi bila izvajati geslo: Balkan balkanskim narodom.**

Toda oni, ki so proglasili poslednjo devizo, ž njo niso iskreno mislili, ker vsakomur je jasno, da je vsaka balkanska država brezpogojno navezana na enega ali drugega močnejšega protektorja, ki od svoje strani ne zamudi nobene prilike uveljavljati svojo voljo nad svojim protežirancem.

Potemtakem je geslo: **Balkan balkanskim narodom** le bridka ironija in naravno, ta ironija ne more dovoliti boritelm za svobodo, da pridejo do cilja, t. i. do popolnega osvobojenja.

Povod sedanje vojne.

Balkanski narodi — odnosno države niso prišle niti do udejevitve enega, niti drugega gesla, ker jim do tega niso dovolile priti »zainteresirane« vesile na Balkanu.

V očeh Rusije je Srbija — kot najstarejša država na Balkanu — pohlevna, ubogljiva in povsod odrivana pastorka, njej je teritorijalen — in

temu kot neizogibna posledica — tudi gospodarski in kulturni razvoj kratkoma zabranjen.

Ako omenjam Srbijo, mislim vedno pri tem tudi Črno goro, ker prej ali slej bomo govorili o etnotni državi teh dveh dežel.

In kdo ve, ali ne živi še duh Katarine II., ruske carice, in Jožefa II., avstrijskega cesarja, v obledelih črkah tedanjega pergamenta.

Bolgarska je postala od leta 1878. ruski Benjamin, kateremu je »batjuška« narisal na balkanskem poluotoku svetošefanske državne meje in mu določil prvenstvo na Balkanu, ker so avstro-ruski interesi nenaklonjeni Srbiji.

Aneksija Srbije od Avstrije ali pa njena razdelitev med Avstrijo in Bolgarijo izzvala bi večni nemir na jugovzhodu Evrope in strahovit odpor, ker Srb ni ovca, ki se naje ovsa v vsaki staji.

V današnji vojni na Balkanu ne vidimo nič drugega kot oni nesrečni in večni kompromis med Slovanstvom in Germanstvom, ki edino izigrava slabše narode enega proti drugemu.

Kdo je kriv?

Na to vprašanje lahko odgovorimo na kratko: Rusija in Avstrija.

Toda s tem vprašanjem se ne smemo zadovoljiti, ampak moramo poiskati še drugega krivca. Tat ni samo on, ki krade, ampak tudi tisti, ki drži vrečo.

Srbija je hotela imeti pot do Jadranskega morja in na Skader. Ko bi imela Srbija pred seboj samo Avstrijo in ne oni gori imenovani nesrečni in večni kompromis med Slovanstvom in Germanstvom, branila bi ona to pravo do zadnje kaplje krvi, kar bi bilo tem lažje, ker je imela za seboj obvezno pomoč Bolgarske, eventualno tudi Grške morda tudi Rumunije.

Srbija je uvidela nemožnost boja proti tradicionalnem kompromisu, ki bi pomenjal boj proti vetrovom, in popustila je.

Toda, ker si je Srbija svesta, da je ona namenjena za daritvenega kozla temu kompromisu in da se ji vrv okrog vratu zopet nateguje, katero je z nadčloveškimi napori vsaj nekoliko zrahljala, bila je njena dolžnost samoobrambe — čim je sprevidela, da »osvobodilna« vojna ne pomenja osvobojenja v smislu: Balkan balkanskim narodom — igrati na odprte karte — radi osvobojenja.

Kar se tiče pogodbe med Srbijo in Bolgarsko, smo se ž njo že toliko seznanili v »Dnevu«, da nam ni treba jo ponovno analizirati, sicer pa je danes itak razstreljena na bojišču in od nje ni več duha ne sluha.

Brez ozira na življensko potrebo morske obali za srbski izvoz in uvoz, brez ozira na pogodbo in brez ozira na etnografične njene pravice na Macedonijo, Srbiji nalaga obramba svoje politične in gospodarske neodvisno-

sti najvišjo dolžnost, da z vsemi sredstvi prepreči udejevitve svetošefanske Bolgarske na Balkanu, ki bi pomenjala večno nevarnost za Srbijo, ker bolgarski vladar in njegove kreature hrepene po hegemoniji, po podjarmljenju tujih narodnosti in po razširitvi Bolgarske do bregov Morave in Jadranskega morja.

Srbija se mora postaviti na najhujši odpor proti tem poskusom radi svojega obstanka in radi — Slovanstva.

In zakaj?

Bolgarska je pristopna sirenskemu glasovom slovansko - germanskega kompromisa, saj je vendar v njegovem imenu zasedel prestol bolgarski princ Koburški, sedanjí kralj Ferdinand, čar balkanski — in spè.

Tem interesom dveh bojujočih se stotimilijonskih plemen, služi bolgarski narod nevede in nehoče, a njegovi krmarji vede in hoče.

Srbija se bori pravično in odkrito za svoje in samó slovanske interese.

Bolgarska se bori proti Srbiji — ergo proti slovanskim interesom — za boj med dvema plemenoma.

Kdo je kriv?

Citatelj naj blagovoli sam odgovoriti na to vprašanje.

Sredstva.

Ker si je Bolgarska svesta svojega mogočnega zaščitnika, ki je oopal Srbijo primorja, in je bolgarskim visokim krogom kri bolgarskega naroda le malovredno sredstvo v dosegu njihovih ostudnih ciljev, iskala je s Srbijo vojno za vsako ceno, ne hoče popustiti niti za las od svojih zahtev.

Avstrija posreduje med Rumunijo in Bolgarsko, ker je prva prekrizala prvotne račune kompromisne diplomacije in Bolgarska bo brezdvomno dovolila do dalekosežnih koncesij za Rumunijo in to posebno teritorijalnih.

Tudi Turčija bo dobila svoj del, samo, da se bratski Srbiji ne dovoli nič in se jo zatre kot preživelo starino v interesu kompromisne — politike, ki je baje nad človeštvom, nad narodi in ljudstvom.

Ali naj še enkrat ponovim vprašanje: Kdo je kriv? Ni treba.

Gospodu prof. Šaku.

Gospod Šak ste bivši in sedaj vpokojeni bolgarski vseučilišni profesor, oseben prijatelj kralja Ferdinanda in sedanjí urednik »Českeho Slova« v Prazí. »sloveč« predavatelj po Češki o balkanski vojni, tendenciozno zaviti v predavanjih v prilog bolgarskim absolutom itd., se ne sramuje izkoriščati javno glasilo pod krinko imparzialitete (nepripranosti) radi par oseb, ki so in edinole niemu naklonjene radi dvomljivih služb, katere jim nudi s takimi članki.

Ako bi vsa slovanska javnost odkrito odrekla svoje simpatije krivicu

Igralci slov. gledaišča pred nekaj leti.



Pesem:

Oj nekaj v starih časih je res prav lušno bilo. Nar. pesem.

današnje vojne, t. j. Bolgarski, bi do vojne nikdar ne prišlo, balkanska zveza bi obstajala in ne bilo bi teh žalostnih in strašnih žrtev.

Sicer je pa škoda polemike proti sofizmu in zavijanju konkretnih faktov in na take lastnosti pristoja pošten — pljunek. Mars.

Pismo iz Rumunije.

Galac, 8. julija.

Poslane časopise sem šele danes dobil, ker je ustavljen promet za osebne stvari. Kako sedaj tu pri nas izgleda je težko popisati, rečem le, da takega navdušenja za vojsko še nisem videl. Kot tujec sem pod strogim nadzorstvom, kakor vsi drugi. Ne vem, ali dobite moja poročila, ali ne, ker smo zaprti od zunanega sveta.

Le grozni kordoni vojakov se vijejo po ulicah. Mase ljudstva pa jih neprestano spremljajo in pozdravljajo. Zdi se, kakor da so Rumuni šele sedaj zapazili moč svoje vojske. Bilo jim je menda težko, ko so gledali, kako slavo si pridobivajo v boju proti Turčiji njih mali sosede — zato je zdaj vse tisto pritaženo navdušenje izbruhnilo na dan, Časopise seveda stori svojo dolžnost, Rumunske množice poznajo danes le dva sovražnika: Avstrijo in Bolgarijo. Morebiti niti prvi ne vedo, zakaj gre — ampak zdaj se jim, da mora biti vojna proti sovražnikom. — Verjemite, da me bole ušesa od tega krika, trobentanja in bobnanja na ulicah. Mesto je tako polno, da ne dobim niti jesti: glavna stvar je zdaj armada. Rad bi se odlepjal, pa ne morem, ker je promet z

Avstrijo ustavljen. Sploh se cel pogovor suče o »izdajstvu Avstrije«, krožijo razne vesti n. pr., da so hoteli v Bukovini razstreliti avstrijsko poslaništvo in drugo. Zdi se mi, da se zbirajo črni oblaki na vzhodu države. Ne morem popisovati vsega podrobno. Rad bi vedel, kaj se godi doma. Tu pišejo o mobilizaciji, seveda vesti niso zanesljive. Na javnem kraju pa je nabit telegram, ki hoče dokazati, da je to res. Pripravljajo se torej težka igra, ki ima negotov konec. — »Vivat Rusija« doni tu po ulicah, Srbija in Rumunija se imenujeta v enem vskliku. — Kaj sledi iz tega? Jaz ne vem — morebiti nič ne ve — vidim le toliko, da priprave so ogromne. Več ne morem pisati. Ako bom mogel, pišem še za 15 dni med tem se menda vlije dež iz teh sovražnih in grozečih oblakov.

Te dni bo Rumunija slavila tudi obletnico onega dne, ko so Hohenzollerji prišli na rumunski prestol. Navdušenje za dinastijo je sedaj zelo veliko, pa povsod se vidijo slike kralja Karola in prestolonaslednika Ferdinanda, ki je generalissimus rumunske armade.

Nam je rumunska zgodovina malo znana, zato nam je o nji marsikaj nerazumljivo.

Rumunija obstoji od onega časa, ko sta si Valahija in Moldavija izbrali Aleksandra Cuza za skupnega kneza. To je bilo 17. januarja 1859. v Jassy. Cuza je bil od zarote prisiljen odstopiti (23. febr. 1866). Provizorična vlada je na to izbrala za kneza flandrijskega grofa Filipa — a ta je to čast odklonil. Na to se je vršil plebiscit, ki je trajal od 14. do 20. aprila 1866. Izvoljen je bil Karol Hohenzoller iz katoliške panoge pruske dina-

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

Ubogo bitje, ki roma z njim nesrečna, pogumna mlada mati po skritih potih, da ga odnese varno iz dosega pruskih sovražnikov... črviček, ki mu je ime pred Bogom Gilberta de Rožeki, je nezakonsko dete, izročeno bedi in zaničevanju.

XVI.

Pri »Sto norostih«.

Na Strasburškem bulvarju se je nahajala leta 1870 koncertna kavarna, dobro znana Parižanom tistega časa, ko še ni bilo ogromnih zabavišč, kakršna označujejo pariško nočno življenje današnjih dni.

Z bulvarja je vodila vanjo obširna veža, kjer je bila zvečer blažna. Poleg nje je bila na desni majhna kavarnica s ponosnim naslovom »Umetniška kavarna«, dočim je ležala na levi vratarška loža, odpiraloča se hkrati na ulico in v vežo.

Mimo blagajne si prišel v ogromno dvorano, v pritličju je bilo na stotine majhnih mizic, kroginkrog pa lože in troje galerij.

Zjutraj je bilo vse to prazno, prašno, polno trhljih duhov in prepriha — dočim so hlapci pometali dvo-

rano. Nato ni bilo do popoldanskih izkušenj pri »Sto norostih« sploh nobenega življenja več, razen v vratarški loži.

Vratarica je bila gospa Kavaličeva ali gospa Olimpija, kakor so jo klicali znanci bolj po domače.

Dospela je bila semkaj isti dan kakor sedanjí ravnatelj, g. Burginjon — očka Burginjon — majhen, zvit dedec z mačjimi očmi, ki je potreboval v prosepah svoje kupčije brezpogojno zanesljivega cerbera.

Takšno zvesto čuvarico je bil našel v Olimpiji Kavaličevi, s katero so ga družili nikdar razjasnjene skrivnosti.

Zanesljivo so vedeli ljudje samo tole:

Ko je bila Olimpija še zelo mlada in zelo lepa, se je seznanila nekega dne v Bar-le-Diku s popotnim pevcem precej mikavne zunanosti, ki jo je poročil — kaj drugega je težko misliti, ker li je poklonil poleg svojega imena tudi živ dokaz ljubezni v obliki sinka, ki je nosil zakonito ime Teodor Kavalič.

Alberik Kavalič — oče — je bil bariton in lep mož. Olimpija se je učila v Bar-le-Diku za šiviljo; ko pa je zagledala Alberika, jo je mahoma popadla hrepeneje po nestalnem, svobodnem življenju umetniških cigánov. Odigral se je stari roman zapeljane neumnega dekleta z dežele — tem laglje, ker ni imela nikogar, ki bi jo bil posvaril; starši so bili

mrtvi, in nje edino sorodstvo je bil brat, takrat volak v daljni Afriki.

Ta brat je bil sila neprijeten človek, ki se nikakor ni znal živjeti v njeno navdušenje za prekrasnega baritona. Na pismo, v katerem mu je naznanila Olimpija svojo nakano, poročiti Alberika Kavaličja, je odgovoril suho in kratko, da ji ne odpusti nikoli, ako napravi to neumnost. Ona v svoji zaljubljenosti se seveda ni zmenila za njegov dobri nauk in je ravnala po lastni glavi.

Kazen ni izostala. Ljubezen Alberika Kavaličja se je razkadila preklicano naglo, ko je zapravil poslednji tolar skromne Olimpijine dote. Začel jo je zanemarjati in se poditi za drugimi, kar je bolelo njeno srce še prav posebno; pri vsem tem pa se je začela oglašati na vratih samotne sobice, kjer je žalovala Olimpija, beda in lakota, zakaj Alberik je skrbel samo za svoj lastni dobrobit. In kadar je molodovala, naj ji da denarja, da plača vsaj najsramotnejše dolgove, se je zadržal nad njo:

»Pametna ženska ne dolgočasi svojega moža z večnim hračenjem za denar: ako ga nima, si ga poišče.«

Nekega dne pa je Alberik izginil iz Šalona, kjer sta bila ravno takrat, in se celo pozabil posloviti od svoje žene. Šele mnogo kasneje se je izvedelo, da jo je popihal z neko pevko... in še pozneje, da je umrl v Južni Ameriki žalostne, krvave smrti, ki je bila posledica neke nove ljubzenske aventure...

Po njegovem odhodu iz Šalona je ostala Olimpija sama, brez sredstev, z otrokom v naročju — tako rekoč na cesti.

Z bratom je bila nepopravljivo sprta; pisal ji je bil:

»Kadar pride dan, ko se boš kesala, ne hodi beračit pred moja vrata: zaprta ti bodo!«

Kaj ji je bilo storiti?

Odvadila in naveličala se je bila dela; brez tega pa — kako zaslužiti kruha zase in za svojega malega? Ni ji torej preostajalo drugega, kakor spustiti se v znanje z — Burginjonom, ki je bil takrat še natakav v kavarni, kjer je koncentiral ubegli Alberik Kavalič.

Ali se je Burginjon usmilil Olimpije? Ali se je zaljubil v lepo žensko, ki je cvetela kljub bedi in pomanjkanju v polni bujnosti svojih mladih let? Ali je bilo račun, ali nagon srca? Živa duša ni vedela, kaj se je godilo med njima.

Toda čez deset let, ko je prevzel po par temnih in srečnih naključjih svojega življenja ravnateljstvo »Sto norosti«, se je naselila Olimpija na tem zaupnem mestu.

Gospa Kavaličeva je bila — kakor hitro je šlo za koristi gospoda Burginjona — čuvajka, gorečnost katere se je dala primerjati kvečjemu s srdito paznostjo neukrotljive stražne psice.

Bila pa je tudi večša, pretkana ženska, kadar je šlo za njene lastne male kupčije in postranske dohodke,

kakršni se družijo z dostojanstvom vratarice v hramih take in enake vrste. Ah, kako se je bila izpremenila kmetka deklica iz Bisiere v pariškem zraku! To novo ozračje jo je bilo storilo močno in trezno; zrla je življenje s pozitivne strani in gledala v vseh kupčijah na dobiček.

Med tem je rastel njen mali ter postajal mož. Bil je živa slika očeta, samo da še lepši od njega; in šele, ko je zapazila to, se je začutila starko, polno brezumne materinske ljubezni.

Od tistega trenutka je bil nje edina misel ta Teodor, ponos njen, njena radost in vzlasti tudi njena muka... Eh, le preveč je bil podobno svojemu očetu v vseh rečeh...

Toda znal je biti tako priliznjen, kadar je prosil Olimpijo denarja... tako ljubko ji je znal pripovedovati svoje aventure... in takšen leziček je imel... nikoli ni bil v zadregi... Ah, on si je umel pomagati v vseh rečeh!...

Zaradi njega je bila postala lakomna in kruta... Ej, da ste jo videli, kako je drla gospode, mlade in stare, ki so jo prosili, naj izroči pismo tej ali oni damici, ki je zahajala k »Sto norostim!« Sto grošev je izžela temu, zlatnik onemu... zastoni ni storila ničesar.

In kljub ranam, ki mu jih je zadal Teodor, je postajal njen kapitalček čim dalje večji. Olimpija je bogatela, misleča si: to bo enkrat za sinka. (Dalje.)

stije. Porča je proti temu protestirala. Rusija tudi. Napoleon III. in Bismarck, ki sta pripravljala vojno proti Avstriji sta izvolile potrdila. Vojna je omejevala konferenco, med tem pa je Karol (22. maja 1866) še slavnostno prišel v Bukarešto. Dne 12. julija ga je tudi porča priznala z zahtevo, da pride osebno prosit investituro. Dne 24. oktobra so ga priznale tudi druge velesile.

Rumunija se je počasi razvijala in gospodarsko še danes ni posebno močna.

V osvobodilni vojni je stala na strani Rusije in je dovoljal prehod ruski armadi. Pozneje se ni vtkala v druge razmere — šele letos je dobila posebno važnost.

Kakor se vidi je navdušenja v nji dovolj — vprašanje je, če bo tudi sicer dosegla kak uspeh. Njena pot gre na jug in zapad.

Stajersko.

Nemčurska hinavščina. Sedaj, ko vidijo naši nemčurji, kam je dovedla Bolgare zaslepljenost, ki jim je narekovala žalostni pogum svoje grabežljive roke stezati po posesti, ki je bila že izpa prvega časa balkanske vojne prepojena od srbske krvi, bi to ravnanje radi zvrnili do cela na rovaš Srbom in Bolgarom. To seveda samo zaradi tega, da bi Jugoslovane naslikali neumnim svojim rojakom kot element, ki mu je vsak pojem o skupnosti španska vas. Taka pisava v sedanjih časih kaže ali najskrajnejšo politično nesramnost — kojo konečno pri Nemcih lahko pričakujemo — ali pa naravnost šolarsko politično nezrelost, kajti ves položaj, kot ga vidimo danes pri homatijah na Balkanu, se vidi nekako tako, kot bi ga bila na Balkan zapihljala — dunajska diplomacija. Od prvega početka balkanskih konfliktov je igrala ta dunajska diplomacija eno najperfidnejših vlog v balkanskem vprašanju, vlogo čisto navadnega političnega »Buschklepperja«. Dobro bi bilo, če bi se oni, ki danes pišejo o nemožnosti jugoslovanske skupnosti, vsaj še 14 dni brzdali. Po preteku teh 14 dni se bo nabrže z vsvo jasnostjo pokazalo, da je bila kriva zadnjemu bratomornemu planju na Balkanu — naša lastna diplomacija, ki je imela samo eno željo, da izravna z uničenjem Srbije s pomočjo Bolgarije, one grozne blamaže, ki jih je doživela vse te dolge mesece in do katerih li je pripomogla ravno Srbija. Če čitaš druge in ne samo avstrijske nemške liste, moraš priti do spoznanja, pa mar da si še tak lahki, da postajajo glasovi, ki kličejo baš našo diplomacijo na odgovor za vse one tisoče v bratski vojni poklanili, vedno glasnejši, vedno — očitnejši. Kdor pa spozna, da je sunila ravno naša diplomacija Balkance v to orgilo krvi, bo tudi vedel, da je ravno naša takozvana »oficielna« nemška javnost najmanj upravičena, dolžiti Jugoslovane iz Balkana kot nezmožne, vztrajati drug od drugega v jugoslovanski skupnosti. Na Balkanu gnijoča kri tisočev in tisočev bratov smrdi — po nemškem morilnem orožju! Pa je že križ, da se pred svetom najhujši banditi — čeravno se sučejo po poveketu avstrijskih ministrstev za zunanje zadeve — pred našim nemštvom vedno najčistejši ljudje.

Vurberg. (Gospodarjeva« reklama.) Klerikalci se zelo boje, da bi se jim pri prihodnjih občinskih volitvah ne zgodila kakšna mala nesreča. V svojem groznem strahu vlečejo po zadnjem »Slovenskem Gospodarju« brunne svoje kimavce z vsvo silo za nos, pa se jim nič kaj posebno noče posrečiti. »Slovenski Gospodar«, pri spodboda je tako bedasta, da najprej sama sebe po zobeh bije, vrh vsega pa še kaže, za kako neumne imajo klerikalni črnuharji svoje bralce: No, vse to jim bo pač težko kaj pomagalo in tudi oni bodo morali enkrat spoznati, da je na svetu vsaka stvar minljiva, pa naj bo potem zabitost klerikalnih volilnih backov, klerikalna lažnjivost, ali pa — faroška poneumnjevalnost! Da je pa res že skrajni čas, da se s klerikalci obravnava, mora pa biti itak vsakomur jasno. Saj govore — vzgledi!

Pragersko. (Renegati na delu.) Na Pragerskem so v nedeljo 7. t. m. ustanovili novo »turnarjio« in jo krstili za »Grenzmacht«. Pa je res čudno, kako strašno hitro se pomika nemška fantazija in z njo nemška posest. Pred dvema letoma so v St. Ilju skušali — pa ni šlo! — z »Grenzwachse«, potem so se preselili v Maribor in ustanovili »Drauwacht«. Vselej so rekli, da je tam, kjer so se ustavili »že vse nemško«. Seveda, verjel jim to še do danes ni nikdo. Zdal pa so si zmislili kar naenkrat, da se prične nemška meja — ne več pri Mariboru! — pri Pragerskem. Če pojde to tako dalje, ne bo poteklo dve leti ne nemška meja ter nemške »Wachte« se bodo začele celo ustanavljati tudi — po slani vodi. Vsaj v nemški domišljiji. — Zadnja veselica »Grenzvahtarjev« v Pragerskem je

zopet z vsvo brutalnostjo pokazala, kako visoka je kultura nemških »turnerjev« in običajno krog teh se zbirajoče renežatske sodrge. S stvarjo se še pobavimo, za danes vprašanje na upravo južne železnice: Ali je slavni upravi te proge znano, da njeni nemški importiranci na Pragerskem ob vsaki priliki kar najsuroveje izzivajo?! In: Kaj hoče za bodoče ukreniti uprava svojimu službencem nasproti, da se po njih ne bo v bodoče več žalilo slovenskega občinstva?! In: Ali hoče slavna uprava svojemu pragerskemu načelniku enkrat za vselej prerazati nacionalno žilo?! Če bi slavna uprava tega sama ne storila takol, spregovorimo še na kakšnem drugem mestu.

Ormož. (Ukradena krava.) Pred par dnevi je izginila posestniku Flučiču iz Zale na Ogerskem krava v vrednosti 300 K. Vse prve poizvedbe so bile brezuspešne, dokler konečno živali niso našli v hlevu kočarja Polmana v Lačecih. Polman je seveda izginil.

Ptuj. (Poskušen samomor.) V petek se je hotela v Ptuj neka hotelska strežnica Kapun s tem zastrupiti, da je izpila 50 gramov lysola. Ta korak je storila — iz nesrečne ljubezni.

K veliki tatvini. o kateri smo že poročali, se naknadno še zve, da je bilo v onem rekomandiranem pismu 30 bankovcev po 100 K. Pismo je oddala banka Neufeld na Dunaju. Banka je lastnina norveškega generalkonzula Karla Neufelda. Sprajeni so bili bankovci v ovitku firme — bančne — Schoeler na Dunaju. Kot kraj, v katerem je pismo zamoglo »izginiti«, se imenuje Glognitz in Maribor. Poštni voz, v katerem je bilo to pismo, so morali na teh dveh mestih izmenjati, ker so postale kolesne osi vroče. Pri tem so se poštno pošiljatve prenašale iz voza v voz.

Ptuj. (K nesreči na Dravi.) Zadnja nesreča na Dravi je zopet z grozo pretresla meščane. Komaj ena tragedija, že zopet druga — še groznejša! V četrtek so pionirji vidirali na Dravi pilote, kar se prenaagne ponton in deset vojakov je padlo v vodo. Pet so jih rešili, pet so jih požrli valovi. Tudi nekemu poročniku bi se bila skoro zgodila nesreča. Ko je skušil rešiti nekega vojaka, je sam padel v vodo in bi bil skoro utonil, da ga drugi niso rešili. Sicer včasih oficirji — ne specializiramo tega slučaja — niso bogsivedi kako prijazni, a tokrat, ko je prihitel na lice mesta komandant bataljona, ga je vendar vse obžalovalo, kajti videti mu je bilo, da je njegova žalost nad nesrečnimi žrtvami res naravna in odkritosrčna. Utonili so: desetnik Wohlgemuth, poddesetnik Jud in pionirji: Klaps, Steininger in Pessel. Preiskava bo dognala vzroke grozne nesreče.

Maribor. (Grozna nesreča.) V četrtek popoldne je pripeljal po lajteršperški cesti posestnik Kolmanič iz Šetarjeve pri St. Lenartu na enovprežnem vozu. Ker gre tam pot zelo navzdol in se je zavora pri vozu v odločilnem trenutku polomila, je voz začel z grozno naglico divjati po brezju navzdol. Konj voza ni mogel zadržati in se je splašil in konečno začel v divjem skoku drveti proti mestu. Pri tem pa je voz butnil ob neki kamen, se prevrnil in pokopal pod seboj gospodarja, ki je na mestu izdihnil, ter še dvoje drugih oseb, ki so bile nevarno ranjene. Kolmanič so prepeljali v mrtvašnico, oba ranjenca pa v bolnico. Neki mož iz Slatincev je ostal neranjen. Bil je pa silno prenapel.

Maribor. (Še ena grozna nesreča.) Zadnji petek zjutraj se je pripeljala iz St. Lenarta v Slovenskih goricah neka familija, obstoječa iz treh oseb po cesti proti Mariboru, kar ji pridivlja po zloznani lajteršperški cesti nasproti avtomobil. Konji voza so se splašili, skočili raz ceste in zvrnili voz, pri čemer je bil tudi v tem slučaju kočijaž na mestu mrtvev. dočim so bile ostale osebe smrtnevarno pobite. Preiskava proti avtomobilistom je že v teku. Cesta, oziroma klanec te ceste, je povzročil že nebroj groznih nesreč, zlasti vsled avtomobilske vožnje, ki baš na tem mestu ni podvržena nikakoli kontroli. Ker je to državna cesta, bi bilo umestno, da bi se tu tudi napravila potrebna kontrola.

Nevaren špijon zasaden.

(Zopet Nemeč!)

Inženir prodal Italiji načrte južnotirolskih trdnjav. — Delo več let brez uspeha. — Novi milijoni šli k vrugu.

Žena — pomočnica

Ni še popolnoma razjasnena afera bivšega generalštabnega oficirja Redla, se je že prišlo na sled novi špijonaži, nič manj važni in nič manj nevarni. Aretiran je bil inženir avstrijskih trdnjav južnotirolskih, Peyerle iz Brna. V Brnu je živel njegova rodbina, s katero je bil on vedno v najživahnej-

ših stikih. Mesečno je pošiljal v Brno 2600 K. Te svote in luksurično življenje njegovo in njegove rodbine in pogosti obiski v Brnu so poklicane faktorje opozorili na razmerje med njegovimi dohodki in izdajami in vzbudili sum. Preiskava nekotikih dni je potrdila sumnjo in ugotovilo se je, da je bila vohunstva udeležena tudi njegova žena in njegov sin, ki je študiral tehniko v Brnu.

Pošiljalo se je iz Brna.

Peyerlevo pošiljatve so šle v Italijo iz Brna, odkoder jih je eksportirala njegova žena. V terek se je telegrafičnim putem odredila aretacija Peyerleve žene, 41letne Berte. Aretacija se je izvršila brez senzacije.

Peyerlevi imajo tri sine. Prvi, 20-letni tehnik v Brnu. Drugi je star 8 let in tretji 16 mesecev. Najstarejši je bil udeležen špijskega delovanja svojega očeta in matere. Vsled tega se je tudi že 4. julija odpeljal iz Brna in še sedaj ni nobenega sledu po njem. Z njim vred je izginila tudi cela vrsta važnih dokumentov.

Pohištvo vredno 60 tisoč.

Dne 10. julija so preiskali Peyerlovo stanovanje, ki je obsegalo celo drugo nadstropje. Sedem sob in potrebne shrambe. Povsod krasno pohištvo, ki so ga znalci ocenili za 60 tisoč kron. V stanovanju so našli velike kupe dragocenosti in približno 40 hranilulčnih knjžic. Reprezentirale so samo 30.000—40.000 K. Konfiscirali so celo vrsto planov, ki potrjujejo špijonažo. Pri tem se je pa ugotovilo, da je zginila cela vrsta listin, gotovo najvažnejših za dokazje Peyerlove vohunstva. Odnesele jih je sin.

Ustuge, ki jih je Peyerle izkaval Italiji, so za Avstrijo strahoviti udarec. Peyerle je vodil dela stavb avstrijskih trdnjav proti Italiji. Te trdnjave zidajo že dolgo vrsto let in avstrijski vojaški krogi so jih smatrali za absolutno neprehodne in nepremagljive. Vso, ki so jih te stavbe požrle, so neizmerno visoke. Kajti trdnjave so se smatrale za jedro avstrijskih pozicij v vojni z Italijo.

Trdnjave brez cene!

Danes so vse te trdnjave brez vrednosti in ponovil se bo galski slučaj, ko so se plani morali spremeniti, kar je požrlo milijone in milijone. Danes je gotovo, da je Peyerle »deloval« dolgo let in Italija je bila dobro informirana do podrobnosti o vseh teh planih in o napredovanju del teh za njo neprijetnih trdnjav.

Avstrijski oficiozni list »Fremdenblatt« je vse to potrdil, pravi pa, da se gre le za skopček 60.000 K. Toda že pohištvo, dragocenosti in hranilne knjžice kažejo, da se gre za ogromni skopček.

Redl in Peyerle.

Govori se, da je bil Peyerle le pomagač Redla. Toda to ne bo odgovarjalo dejstvu, temveč Redl je pri vsem tem igral le majhno vlogo, če sploh katero. Uradi s strahovito hitrico zasledujejo. Gre se za mnogo važnejše stvari, kot se je to v začetku mislilo.

Dnevni pregled.

Novim naročnikom v vednost. Ker se dan na dan priglajajo novi naročniki »Dneva« v obilnem številu in ne moremo vsakemu posebej odgovarjati, naznanjamo tem potom, da naj pošljejo novi naročniki naročnino vsaj za en mesec obnem z naročbo. Kdor pa ne pošlje takoj naročnine in želi pri naročbi položnico, da si prihrani poštno stroške, temu pošljemo s prvo številko »Dneva« položnico in prosimo, da nam z obratno pošto nakaže naročnino najmanj za en mesec. Takim naročnikom pošiljamo list pet dni. Ako ne prejmemo tekom petih dni naročnino, ustavimo brezpogojno nadaljno pošiljanje lista. Razpošiljanje »Dneva«, ki je postal vsled svoje neodvisnosti, svojega odločno slovenskega stališča in izbornih zvez plošno priljubljen, da upravištvu mnogo dela in stroškov in ne morejo naročniki zahtevati, da bi ga dobivali dalj časa zastoj na ogled. Kdor hoče »Dan« imeti, naj ga plača v naprej. Komur pa ne ugaja, naj ga pa vrne ozir. ne obnovi več naročnine. Na ta način bo vstreženo vsem, naročnikom in upravištvu in ne bo nobene zamere.

Kdor izmed zunanjih naročnikov vsled konfiskacije ni prejel 558. štev. »Dneva«, naj jo reklamira pri upravištvu, da se mu dopolje. Reklamacija je poštnine prosta.

Naša včerajšnja konfiskacija je vzbujala senzacijo ne samo v uredništvu, temveč tudi v občinstvu, ki je oni pasus smatralo za zafirkacijo tistih vesti, ki so z največjim veseljem prinesli vest o atent. na kralja Ferdinanda v pričakovanju, da nastanejo sedaj na jugoslovanskem Balkanu še katastrofalnejše razmere, kot vladajo sedaj. In te razmere bi bile silna voda na švabske mljne. Gospod državni prajdnik bi se res

lahko nekoliko vmišlil v ozračje, v katerem dela globoko v noč žurnalist. Saj toliko naj bi se omissil, kot se vmišlil občinstvo. Proti konfiskaciji se bomo pritožili, ker vendar ne gre, da bi se na posamezno, iztrgane besede vporabljal kaz. zakonik.

Naš članek »Jugoslovanstvo in Bolgari« je priobčil v doslovnem prevodu »Riečki Novi List«, sedaj se je pa ozrl na članek v ravno tem listu ugleden hrvaški rodoljub, ki pod pseudonimom »Delminiensis« redno pošilja z Dunaja »R. Novemu Listu« članke, ki vzbujajo v jugoslovanski javnosti veliko pozornost. Delminiensis pravi: »Včeraj je bil v našem cenj. listu priobčen lep članek pod naslovom »Jugoslovanstvo in Bolgari«, prenešen iz ljubljanskega »Dneva«. Članek bi mogel z vsvo dušo podpisati vsak Hrvat, a veseli me, da je proizšel izpod peresa Slovenca, iz katerega odseva slovensko mišljenje, ki se od našega čisto nič ne razlikuje. Delminiensis omenja naglašanje razne razlike med Slovenci, Hrvati in Srbi z ene in Bolgari z druge strani v našem članku in pravi, da že iz političnih vzrokov ni dobro naglašati te razlike. Ker se z izvanjaji Delminiensa popolnoma strinjamo moramo naglašati — česar v članku nismo dovolj naglasili — da mt e razne razlike, ki niti ni posebno velika, nikakor ne smatramo za ovirno skupnemu delu Slovencev, Hrvatov in Srbov z Bolgari in smo omenili to razliko bolj minogrede, to pa zato, ker bolgarski šovinisti prav radi naglašajo to razliko (kar trdi Delminiensis). hočejo s tem opravičiti svojo neslovansko, ekstenzivistično bolgarsko politiko. Kadar na Bolgarskem ne bo več teh šovinistov, ne bo več niti rasnih razlik med Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari en narod, ki si postavi skupne cilje na podlagi onega, kar nas, Jugoslovane, združuje, t. j. na podlagi skupnega jezika in skupnosti interesov. Zločin na skupni jugoslovanski stvari bi storil, kdor bi iskal in kultiviral med nami ono, kar nas loči, ko je toliko onega, kar nas združuje. Tak zločin so zakrjivili sedanji mero-dajni činitelji na Bolgarskem, ki jih pa nikakor ne smemo identificirati z bolgarsk. ljudstvom. Z Delminiensiom se torej tudi v tej točki popolnoma strinjamo.

Kucovlaško vprašanje zopet na dnevnem redu! Grof Berchtold je ženjal diplomati, ki nikdar ne prime balkanskimi zaveznicmi in Turčijo, je privolil v ohranitev status quo, ker je bil pač trdno prepričan, da bodo zvezniki, posebno Srbi, tepni po notah. Ko se je zgodilo ravno nasprotno, se je potegnil za »uboge« Albance in jim ustanovil državo, ki bo avstrijske davkoplačevalce sicer prav mnogo veljala, dolgega veka pa vendar ne bo. Ko je nastal konflikt ued Bolgarsko in Srbijo, se je postavil seveda na stran Bolgarske in jo hujskal na vojno ker je bil v dno duše prepričan, da bo Srbija kompletno poražena in ji vzamejo Bolgari menda tudi Kosovo polje, vsekakor pa Bitolj Ohrid, Prilep, Veles, Skopije in Kumanovo, morda pa tudi Vranjo, Pirov in Niš. Tako je bil prepričan o tem, da je že videl v duhu razmetaneno, ponižano in uničeno Srbijo in radi tega zvišnega cilja je rad odbil od uonarije tudi Rumunijo, ki se je do najnovjšega časa naravnost lakajsko vdnala Avstriji. Kaj vse ne bi grof Berchtold žrtvoval, samo da vidi pred sabo uničeno in razdejano Srbijo! Ali vojvoda Putnik in vsi drugi srbski generali, oficirji in vojaki se niso ozirali na Berchtoldove želje, delali so po svojih glavah in srbska armada, četudi številno veliko slabjša od bolgarske, ni samo odbila bolgarske napade, temveč je pognala bolgarske generale, zmagovalce pri Lule Burgasu, Lozengradu itd. v beg in koraka — kakor se zdi — v Sofijo, da si tam ogleda nemškega ekspnenta na Balkanu, kralja Ferdinanda Koburga. Človek bi pričakoval, da bo Berchtold vsaj pdaj, pri pogledu na dvakrat zmagojočo Srbijo, obupal, ali njemu to niti na misel ne prihaja. Porazeni Bolgarski je sicer takoj obrnil hrbet, ali zato se je začel prilizovati — Rumuniji in ji dopovedovati, da se nahajajo v nevarnosti — macedonski kucovlahi in da jih mora Rumunija rešiti samo s pomočjo trozveze in v prvi vrsti s pomočjo Avstro-Ogrsk. Na Rumunskem se pa krave smejejo in mukajo grosu Berchtoldu, naj se pobriga — ako mu narodni interesi Rumungv tako ležijo na srcu — za tri milijone Rumunov na Ogrskem in v Bukovini in kmalu bo začela cela Rumunija glasno in odločno protestirati proti temu, da grof Berchtold simpatizira z njo, ker bi mogle te simpatije ravno tako uničiti Rumunijo, kot so uničile Turčijo in Bolgarsko.

Tudi Slomškariji zaupajo dr. Šusteršiču. Dolenjski Slomškariji so imeli v Novem mestu zborovanje, na katerem so izrazili dr. Šusteršiču svoje

zaupanje. Nič posebnega, ali cela ta akcija za izražanje ztupanja dr. Šusteršiču je močno podobna komandiranim zaupnicam občin, uradniških, učiteljskih in drugih od vlde odvisnih korporacij na Hrvatskem raznim Klueuon, Rauchom, Cuvajem itd., s to razliko, da se na Kranjskem vsaj velik del učiteljstva ne da kar tako zapovedovati, da mora temu ali onemu izraziti svoje zaupanje. Ljudi z lahkim značajem se pa dobi pač povsod. Ali značilno za naše razmere je pa vendar, da se deželni glavar kranjski poslužuje enakih sredstev kot tirani na Hrvatskem, da se vzdrži na svojem položaju. Danes smo na Kranjskem sploh prijadrali že tako daleč, da moramo deželnega glavarja stavljeni v isto vrsto z raznimi Klueeni, Rauchi in Cuvaji. Najbolj smešno je pa to, da naši klerikalci večkrat za spremembo malo zaropčejo radi razmer na Hrvatskem. Ko bi hrvaški madžaroni bili malo bolj poučeni o razmerah na Kranjskem, bi v takih slučajih prav lahko zavezali našim klerikalcem jezike s tem, da bi jih opozorili na njihova nasilja in jim prijateljsko svetovali; da naj dajo njim, t. j. hrvaškim madžaronom, dobro vzgled s tem, da začnejo na Kranjskem vladati tako, da se ne bo ves svet škandaliziral. To bi bila lekcija — in še popolnoma zasluženaa!

Sfvojo udanost. ne samo zaupanje, so izjavili dolenski Slomškariji dr. Šusteršiču na svojem zborovanju v Novem mestu. To je pa, skoraj bi rekli, že malo preveč, ker vdanost so do sedaj lojalni podaniki izražali samo vladarju, dr. Šusteršiču pa menda še nima krone na glavi, četudi v svoji čvrsti lakomnosti morda tudi po njej hrepeni. Res, nekateri ljudje vržejo svoj ponos, kadar se ga že izrabi, prav pod noge in ga popolnoma pogazijo, da od njega čisto nič ne ostane.

Nemška resnicoljubnost. Iz province se nam piše: Cenjeni gospod urednik! — Iz samega zanimanja, kako vlečejo nemški žurnalisti Nemce za nos, prebiram tudi »Grazer Tagblatt«. Kako je ta list Slovincem in Slovonom sploh naklonjen, to je bralcem »Dneva« že dovolj znano. Po poročilih tega lista je bila srbska timoška divizija popolnoma uničena. Srbi popolnoma poraženi in bili so v nevarnosti, da jih Bolgari popolnoma uničijo. Izvrstne poročevalce in dobre stike imate vi, da ste mogli nastopiti ves čas tako odločne proti lažnjivim vestem nemških listov in da se niste bali povedati tem v obraz, da lažejo! Kar ste pisali vi, to se je skazalo za resnično! Nemški listi nad vse domišljavi dnevniki, morajo priznati njih laž in tako mora delati tudi »Grazer Tagblatt«. To je pač težka a pravična Canossa za nemške šuntarje in lažnike. Čudno se mi pa zdi le to: da jih že enkrat ne izučijo. Karkoli pišejo nasproti Slovincem: vse morajo prei ali slej preklificati, a vendar ne odjenjajo. Ti nemški žurnalisti morajo pač imeti kože debelejšee kakor pa jo ima rinocer! Zanimivo je, kako se borijo zdaj nemški hujskači za veje, kako hočejo oprati sebe in od njih na krivo pot speljane Bolgare. »Grazer Tagblatt« pravi v štev. 188 od dne 11. julija 1913, str. 14/3, da je kriv celega poraza dr. Danev. Na dr. Daneva da je sedaj bolgarski narod jezen. In zakaj? (Te je zanimivo!) Danev je kriv celega poraza, ker je bil nasproten koreniti vojni akciji proti Srbiji. Savov menda je bil zato, da naj bi vdrl Bolgari kar v Srbijo, a dr. Danev menda je temu nasprotno. Kdo se tu ne bude smejal? Kaj takega morejo prebaviti kvečjemu zapeljane nemške ovčice, ki so prepuslile mazačem nemških listov. Bolgari so začeli dovolj korenito, da surovo, nečloveško v vojno. Večje surovosti sploh ni mogoče. Ker jim pa vse to nič ni pomagalo, zato je zdaj tako zavijanje resnice. To je pa vendar udno: zakaj pa ni odslovljen potemtakem dr. Danev, ampak le general Savov, ki je imel (po pisavi »Graz. Tgbl.«) prave perspektive, je bil odslovljen, dr. Danev pa živa napret milost. To bi bilo vendar čudno: tisti, ki je mislil zadeti pravo, tisti naj bi bil kaznovan. Da, preljub »Gr. Tgbl.« Bolgarski narod je lahko jezen na dr. Daneva in pozni rodovi ga bodo še kleli, ali ne zato, ker je bil nasproti Srbom prekulanten, ampak: ker se je dal voditi Svabom za nos in povzročil na ta način bratomor, škodo in gorje tudi domačemu narodu, domači državi. — J. J. iz Kor.

Zakuzen sistem v tržaški »Jadranski banki«. Jadranska banka se čuti kot slovensko podjetje, vendar importira v svoje urade vse mogoči slovenskemu narodu kvaren gnoj: Madjare, Nemce, zagrizene mazzinianske Italijane, Žide in vse mogoče neslovanske pasme. V zadnjem času je pa zapihal tu oster protislovanski duh. Od 80 uradnikov bi našli le malo več kot 3 Slovence. Slovencev sploh ne marajo! Odrivalo jih na ta način, da dajejo ponudnikom neslovenske narodnosti vedno večjo plačo

kot slovenskim. Tako je bil v začasnem času nekaj tujec nastavljen tam, kaj to mesečno plačo 300 K, medtem ko kak Slovenec to doseže komaj v desetih letih. Ne vem, so li Slovenci res tako slabo kvalificirani — ali se jih pa namenoma podcenjuje. Vraga, da pa včasih res primanjkuje ljudi domače narodnosti, so pa naše banke same krive. One se kar tope lojalnost napram uradnikom tuje narodnosti, jih precenjujejo, medtem ko se na slovenske uradnike stavi pretirane zahteve. Češke banke si sistematično vzgajajo naraščaj bančnih uradnikov; naše banke pa ubijajo veselje do stanu in sploh misel na kak napredek in višje mesto v slovenskem uradništvu. Karakterističen pri tej banki je bil v zadnjem času tudi slučaj neke nemške Madjarke; medtem ko naša slovenska dekleta, usposobljena za isto službo, zamažajo čakajo, da pridejo do kruha. Istotako bomo še govorili o mestu, ki ga je izpraznil neki Srb in na katero je bil imenovan zagrebčan. Italijan, ki ni zmogel slovensčine. Naipredek je pa slučaj protekcije uradnika Millinoviča (Milinovič), ki je rodom Srb, a sedaj renegat, strasten Mazzinijanec. Ta lunak naravnost provocira »slovansko« banko s svojimi »Leginimi« vžigalicami a pisalni mizi. Znan je pa njegov slučaj, ko je pred poroto zatajil svoj rod: Izmed 12 porotnikov so izjavili trije, da ne znajo slovenski; med njimi je bil tudi Millinovič, ki rešuje v banki v korektni slovenski uloge. Le v slovenski hiperlojalnosti je vzrok, da se še vedno protežira take ljudi, ki so v sramoto Slovanom. — Tako, prišli smo pa komaj v predsobo Avgvinevega hleva in bomo šli raje počasi naprej, da ne bo naenkrat preveč zasmerdelo.

Slovenci dne 10. avgusta vsi na izlet „Slov. sokolske zveze“ povodom proslave 25-letnice novomeškega „Sokola“ v Novomestu!

Kaj je Jernejček dobil za svoje kikirikanje? To morate že zaradi zabave in vzgleda volje zvedeti. Stvar je namreč ta. Nekje blizu novomeškega Smihela je nekemu Lojzku ušla kurecina na zemljišče sosedja Susteršiča. In enega petelina kar ni bilo več nazaj in ni ga bilo. To je zvedel Jernejček Sitar, sicer mizar po poklicu, ki pa se najraje bavi z »abstinenčnim gibanjem«. Pa tudi sicer je ta Jernejček prebrisani mož. Pomislite, on je edini, ki je vgnal najhujšega moža na Dolenjskem in to je gotovo dr. Korl Slanc. Nekaj je Jernejček nekaj naredil za g. doktorja. Pri računu pa se je držal bolj odvetniškega tarifa. Nasprotno pa se je dr. Slanc držal bolj mizararskega tarifa in mu tako tudi plačal. Jernejček pa se je nad to predrznostjo tako razhudočil, da je celi dan vgnal abstinenčni gibanje in ko mu je denar za to gibanje že pchajal, je poslal svojo staro kar. Slancu z naročilom: Jernej Sitar, mizarški mojster takrat še na Drski. Vam naroča, da takoj plačate še toliko in toliko, sicer Vas izročim dr. Slancu čez. — In glejte, g. dr. Slanc se je g. dr. Slanca sam tako vstrašil in je rajši še tisto doplačal, kakor pa da bi ga bil Jernejček dr. Slancu »črez dal«. — To pa naj bo le kar tako omenjeno, da čim bolj spoznate našega junaka Jernejčka, na katerega popolno odgovornost smo tudi povedali to »vestorijo« o dr. Slancu. Jernej Sitar je torej zvedel o tistem pogrešanem petelinu. Ni mu bilo po volji, da se njegov sorodnik Susteršič peča tudi s petelini. Sklenil je Jernejček, da Susteršičeve malo podraži. Hodil je ponoči mimo hiše in zapel: Petelinček je vesel — ker je lep zapel — pa ni bil več vesel — ko ga je vrag vzel — kikirikil. Tako je Jernejček po vasi popeval v splošno zabavo vaščanov, le Susteršičevi so se jezili. In neko tamno noč je Jernejček stopil prav pod okno svojega svaka in zapel tisto pesem o petelinu. Pa še ni raztegnil zadnji iz besede kikirikil, glej vraga, že mu je v hrbet priletela posoda z neko tekočino, ki ni po parfimu dišala. In kot v potrdilo za prvi dar, mu je nevidna roka na hrbet naložila še par krepkih batin. Jernejček se je čutil tako počaščeneza, da je šel klicat »sosedja Lojka, zaradi katerega petelina je ravnokar prestal svoje mučeništvo. Ko je Lojku dopovedal, da jih je po hrbtu že dobil, se e obrnil in šel še enkrat nazaj k svakovi hiši in hotel pogledati kaj počnejo notri. In kar se vrata sam od sebe odprejo in vask, vuski, Jernejček jih je spet dobil, to pot tudi po glavi, da ne bo — šepal. Jernejček sam zarjuje, da mu je »sam Bog pomagal« za vse, kar je dobil. Lahko bi bil Jernejček zadovoljen, kar je prejel za svoje petelinje petje. Ampak Jernejček je rabil denar za abstinenčno gibanje po raznih gostilnah. In tu prilika, je mislil Jernejček, mu zna kaj prinesiti denarja, če bi to njegovo petelinje vasovanje zaupal gospodom »na rihiti«. In to misel je

Jernejček tudi vestno izpeljal. Nič manj kot 4 gospodje sodniki in g. državni pravdnik osebno v svoji osebi so se pečali s tem petelinom, kikirikanjem Jernejčkovim in o vsem, kar je Jernejček za svoje Jernejčade o neznano kam zašlem petelinu dobil po grbi in glavi. Od samega abstinenčnega ogibanja je Jernejčku na dan sodbe opešal spomin. Za bunke na grbi in po buči je zahteval lepo odškodnino po 5 K na dan, češ, toliko on dnevno zasluži. Slučajno pa je bil tistimi 4 gospodji sodniki tudi eden, ki Jernejčka dobro pozna iz neke druge prilike, pri kateri je Jernejček sam potrdil, da celo leto ne zasluži niti 2 K. No, zdaj pa Jernejček trdi, da zasluži vsaki dan po 5 K. Pa če bi bilo ostalo tudi pri tem, da Jernejček celo leto niti 2 K ne zasluži, bi bilo za to petelinjo reč vse eno. Jernejček namreč ne dobi ne po dve, ne po pet kron in sploh nobene odškodnine. Neusmiljeni gospodje sodniki so namreč dejali: Kaj pa je bilo Jernejčku mar, če se je Lojzku petelin zgubil? Zato da je ponoči hodil pod okno svojega svaka kikirikati, je že dobil, kar je iskal za svojo grbo in bučo. Čemu naj mu še »rihita« da kakšen nameček. Zato je bil tudi njegov svak Susteršič oproščen. Jernejček pravi, da bo zdaj pa še na »štempel« tožil.

Ljubli na.

— V izložbi tvrdke Gričar in Mejač v Prešernovi ulici je razstavljena po fotografiji povečana slika, kakršne posreduje svojim naročnikom »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Razstavljena slika je res fino delo in priporočamo vsem, da naroče take povečave potom »Slov. Ilustrovanega Tednika«. Po vsaki fotografiji — tudi iz skupin — se napravi umetniško dovršena lepa slika, ki je kras vsake sobe in ponos vsake rodbine. Take slike so najlepše darilo za god in druge prilike. Pojasnila daje radevoljno in naročila sprejema upravništvo »Slovenskega Ilustrovanega Tednika« v Ljubljani v Franciškanski ulici 10.

— Iz Šiške nam prihajajo opravičen pritožbe staršev o slabih učnih uspehih enega višjih razredov tamošnje šole. Pri vsprejemnih izpitih za srednjo šolo je iz tega razreda padlo kar šest učencev! Če pomislimo, da vsprejemni izpiti niso bogve kako težki, je to naravnost škandal. Razrednik in učitelj tega razreda je Slomškar J. Take nesposobneže nam dejalni šolski svet uriva na našo šolo, najboljše prošleje pa odklanja! Čemu smo zgradili moderno šolsko poslopje? Ali mar zato, da bo naša šola pribražilišče zanikrnih in nesposobnih Slomškarjev? O tem še ni izprejorjena zadnja beseda, zakaj nezadovoljnost ljudstva narašča od dne do dne.

— Pritožba. Ljudje se pritožujejo, da se neki mlad sprevodnik cestne električne železnice kar neumnega naredi, kadar je treba dati gostu pri nakupu voznege listka za dva pasa iz 10 vinarjev 4, oziroma iz 20 vinarjev 5 vinarjev nazaj, ter lepo pobaše te vinarje vs vojo nikdar sito klerikalno torbo. Kaj pa je ta sprevodnik? To je eden izmed tistih štajerskih klerikalcev, ki je prišel v Ljubljano menda nalašč zato, da bo nas na tako lep način skubil. Lep človek, kaj ne? Pa kaj, ker je klerikalca toliko sram, kakor volka strah. Pri pomniti je — da ne bo kake napačne sodbe — da je pri tej železnici več naprednih štajerskih uslužbencev, ki vsestransko točno vrše svojo službo, za kar se jim mora dati vsa čast, posebno ker zvitemu pritisku od gotovih strani ne podležejo gnobli klerikalizmu. V kratkem pa bomo poročali, kdo so tisti predrzni klerikalci, da se jih bo ljudstvo lahko izogibalo.

— Kinetograf »Ideal«. »Neuresničene sanje« je ime krasno kolorirani dramy z zanimivo vsebino platonične lubezni do nekega vladutečega kneza. Daje so na sporedu sledeče slike: 1. V tork 15. »Uničenje džungle.« (Znanstveno.) 2. V sredo 16. »Brat in sestra.« (Amerikanska dram.) 3. »Čudezni baron.« 4. V četrtek 17. »Četa Oriol.« (Akrobatski varietetni film.) 5. »Journal Pathé.« 6. »Morica zemeljski ostanki.« (Velekomično s Princem.) V petek »Stare matere uspavanka.« V soboto »Bele lilije« kot protikomad filmu »Ženska brez srca«. Drugi teden velikanska senzacijska ljudska drama »Otrok Pariza« v 7 delanilih.

Umirajoči bolnik se je vrgel s četrtega nadstropja in se ubil.

Ivan Salvi, star 58 let, krčmar, stanujoč v ulici Ireno della Croce 5, IV. nadstropje, je že del časa bolehal. Sušila so se mu pljuča. Ker mu je šlo vedno na slabše, se je podal

naposled v bolnišnico, da bi se tamkaj zdravil. Zdravniki pa so spoznali, da ni rešitve in opozorili so tudi Salvijevo soprogo, naj se pripravi na soprogo smrt. — Bolnikova soproga pa ni hotela, da umre njen soprog v bolnišnici, ampak doma na stanovanju. Na njeno toplo prošnjo, so li dovolili, da sme prepeljati bolnika iz bolnišnice na dom. To se je zgodilo pred kakimi štirinajstimi dnevi. Bolnik je bil tako slab, da je komaj stal nekaj trenutkov na nogah. Bil je od boleznij že ves izpit; bila ga je sama kost in koža. V zadnjih dneh je grozno trpel. Stresel se je od bolečine in stokal je, da so ga slišali sosedeje.

Ubijte me, ali se ubijem sam.

»Ubijte me, ne morem več trpeti, je večkrat ponavljal. Tudi je večkrat izrazil, da si vzame sam življenje, ako mu ne pojde na boljše. V sled takega govorjenja in njegovega žalostnega stanja, je bil vedno kdo pri njem. Če je bila njegova soproga v svoji gostilni ali pa po opravih, je bila pri bolniku navadno soseda Cei, ki je strogo pazila nanj in mu stregla.

Zadnja dva dneva.

V zadnjih dveh dneh, v sredo in četrtek, je nastala pri bolniku velika izprememba. Čisto mirno je ležal na postelji. Ni se ganil, ni stokal in ni več tožil. Domači bi že bili mislili, da gre bolniku na bolje, toda ko so pogledali na bolnika in so videli na njegovem obrazu mrtvaške poteze, ko so videli, da mu stopajo na čelo mrtvaške potne srage, so čutili, da se bliža katastrofa.

Ponoči.

V četrtek zvečer je bilo pri bolniku več oseb, a ko se je bližala ponoč in so videli, da leži bolnik mirno na postelji, so zapustili drug za drugim sobo in so odšli k počitku. V sobi je ostala pri bolniku bolnikova soproga sama. — Odbila je ena, dve... soproga je bila vsa zmučena od dolgega bdenja; naslonila se je na svojo posteljo in zadrževala od utrujenosti.

Bolnik vstane s postelje.

Ko je opazil bolnik, da je njegova soproga zatisnila oči in zadrževala, je zbral vse svoje zadnje moči, ki so mu še ostale v bolnem telesu in se je splazil s postelje. Počasi je stopal po sobi proti oknu. Odprl je okno in se nagnil ob niem.

S četrtega nadstropja.

Soprog se je zazdelo v spanju, da sliši rahel šum. Prebudila se je in s skrbnim ožesom je pogledala na bolnikovo posteljo: postelja je bila prazna, v tem hipu pa je slišala, da je nekaj tebebnilo na dvorišče. Stresla se je po vsem životu, pogledala je proti oknu in ko je videla, da je odprto, je kriknila. Bilo li je vse jasno...

Na njene krike so prihiteli v stanovanje sosedeje. Nekdo je šel poklicat zdravnika z rešilne postaje. — Salvi je ležal na dvorišču s popačenim obrazom. Črepinjo je imel razbito in iz nje so bili izsuti možgani. Okrog mrliča je bilo vse oškropljeno od krvi. Padel je z višočine 15 metrov (v petek) ob 3. uri zjutraj.

Po vsem Slovenskem, le tu ne. Prejeli smo: Po vsej slovenski zemlji se je vršil pretekli teden cvetlični dan, le pri Sv. Jakobu ga ni bilo. Podružnica pri Sv. Jakobu ga je odnesla na nedoločeno čas. Nekateri pravijo, da zato se ni mogel vršiti cvetlični dan pri Sv. Jakobu, ker je moral menda predsednik podružnice nekam na veselico. Čudna stvar. (V soboto zvečer pred Ciril-Metodovim dnevom in tudi na nedeljo sta res prodajali dve gospodični cvetje za Družbo, a bili sta poslani od podružnice iz mesta. In dve sami gospodični sta mogli le malo storiti.) Podružnica, pa kakor rečeno, se ni ganila. Škoda!

Uboga mati. Uboga starka, Roža Novaioli, stanujoča v ulici Ferreria 7 ima tako pokvarjenega sina, da se je morala podati na policijo s pritožbo. Na policiji je povedala, da jo njen 16-letni sin udaril ter odnesel iz stanovanja razno perilo in druge predmete v vrednosti blizu 100 K. — Povedala je tudi, da je prav nič ne uboga, da ostanja ponoči izven stanovanja in da se klati ves božji dan naokrog z nepoštenimi družbami, ki so ga popolnoma pokvarile. Tudi svojemu bratu je odnesel obleko ter jo prodal. — Uboga žena je prosila policijskega nadzornika, naj ji pomaga na kak način, ker ona sama je stara in ne more obvladati pokvarjenega, ne-hvaležnega sina. Da je res tak, kakor ga je opisala njegova lastna mati, je dokaz že to, da ni hotel odgovoriti na nobeno vprašanje, ki mu ga je stavil policijski nadzornik, ampak se je surovo smejal. — Bil je odpeljan v zapore.

V petek je ponesrečilo 22 oseb na raznih krajih mesta. Vsi ti so se prišli zdraviti na zdravniško postajo. Dve osebi od teh sta bili odpeljani v mestno bolnišnico, in sicer Enrih Grosič, star 31 let, stanujoč pri Sv. Ivanu, ki je padel v prosti lukji, in

Viktor Jenko, star 50 let stanujoč v ulici Industria 39, ki je ponesrečil na cesti, ko je prenašal meso.

Italijanski šovinisti in prepovedani šhod za slovensko obrtno šolo v Trstu. Italijanski šovinisti se nad predrznostjo, ki smo jo pokazali trž. Slovenci s tem, da smo sklicali šhod na Velikem trgu, kar niso mogli pomiriti, marveč so neprestano hujskali proti nam. In zasluga Italijanov, oziroma njihovih voditeljev in časopisov je, da nam je bil šhod prepovedan. Svoje hujskarije proti nam so podpirali z debelo lažjo, da sklicujemo šhod izključno le v svrhu provociranja italijanskega prebivalstva in da pri tem na obrtno šolo niti ne mislimo. Torej, ali mari že imamo slovensko obrtno šolo v Trstu? Če bi jo imeli in bi vkljub temu sklicevali podobne shode na Velikem trgu glede tega vprašanja, potem bi se stvar lahko smatralo za izzivalno. Toda slov. obrtno šolo v Trstu nimamo, zato je bil naš protest namenjen edino le naši vladi, zato smo ga tudi sklicali pred c. kr. namestništvom. Pri tem Italijanov niti v mislih nismo imeli. — Današnji »Piccolo« (sobota) poroča, da sta intervenirala v tem vprašanju pri namestniku italijanske državne poslanca dr. Pitacco in Gasser (čudno, da Puecherja ni bilo) ter sta zahtevala, da vlada shod prepove. Današnji list »La Vita«, ki mu o prepovedi menda še ničesar ni znanega, pa pozivlja Italijane: »Domani tutti in Piazza Grande!« (Jutri vsi na Veliki trg!) Vladi se čudimo, da takih ščuvajočih člankov, v katerih se pozivlja na pretepe, ne prepove. To je sramota! — Z vsemi silami so se torej trudili Italijani, da nam je vlada shod prepovedala. Živela Avstrija! Doli s Slovenci!



Srečanje

z gospodom cenzorjem. Napisal Figi Lipe.

Včeraj ob 8. zjutraj sva se srečala z gospodom cenzorjem na oglu Miklošičeve ceste. Med nama se je razvil sledeči pogovor:

»Žalibog, dobro jutro.«
 »Žalibog, dober dan.«
 »Žalibog, da vas moram opozoriti...«
 »Žalibog, da vas moram poslušati...«
 »Kakor vidite, sem vas moral žalibog konfiscirati.«
 »Žalibog, da ste morali.«
 »Žalibog, da nisem zapazil, da ste žalibog hoteli zavrniti samo druge liste.«
 »Žalibog, da pride med nami tolikrat do nesporazumljenja.«
 »Žalibog, da pride.«
 »Vi ste žalibog nekoliko neprevidni.«
 »Žalibog, da ste nekoliko neobzirni.«
 »Jaz sem moral žalibog premišljati od 2. ponoči do 8. zjutraj, kaj naj storim.«
 »Žalibog, da ste premišljali.«
 »Žalibog, da sem vam napravil mnogo škode.«
 »Žalibog, da ste jo napravili.«
 »Ampak vi se žalibog nočete poboljšati.«
 »Žalibog.«
 »Celo naša zunanja politika se bo tako poboljšala, da bo držala sedaj s Srbijo.«
 »Žalibog.«
 »Z vami se žalibog ne da govoriti.«
 »Žalibog.«
 »Torej z bogom, žalibog!«
 »Žalibog, z bogom.«

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Naslov nemogoč!

Belgrad, 14. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevno«.) Včeraj sta ruski in francoski konzul v Skoplju posejela bolnico, da z lastnimi očmi vidita žrtve bolgarskih grozodejstev. Vse te žrtve so padle povodom zahrbtnega nočnega napada Bolgarov na celi fronti, ko so se srbske predstraže časno umaknile s svojih položajev ob Bregalnici in Zletovskij reki. Vse te srbske vojske, ki so bili ranjeni v boju, so potem Bolgari mrcvarili. Ruski konzul je osebno govo-

ril z vsakim vojakom. Korporal Sava Bogdanovič mu je rekel: »Mene so Bolgari na predstraži ob reki Bregalnici ranili, zajeli in potem držali zvezanega do noči. Potem so me začeli izpraševati o položaju in številnosti naših čet in da bi me prišli govoriti, so mi odrezali uho. V strahu, da me ne bi mučili dalje, sem začel vpiti: ubijte me, jaz ničesar ne vem, boril se me za vas pri Drinopolju. Bolgari so se mi samo smejali in nič mi ni pomagalo. — Zdravnik je odstranil zavezo s korporalove rame in konzula sta videla zverinsko zmrcvareno glavo. Dva vojaka, Milutin Nikolić in Radovan Kračinić, sta bila zabodena z bajonetom, prvi na devetih, drugi na sedmih mestih. Sava Rakić iz 6. polka je pol mrtev od ran, ker so mu Bolgari, ko je ležal ranjen v nogu od šrapnela, po naredbi poveljnika 12. bolgarskega polka, podpolkovnika Tilova, ustrelili v usta, razbil levo čeljust in polomil rebra. Oba konzula sta o tem, kar sta videla in slišala, poročala svojim vladam.

Poročila iz Štipa pravijo, da so čete tretje srbske armade našle na bojišču mnogo tako izmrcvarenih srbskih vojakov. Nekaj vojak je ležal zasut s kamenjem, glava mu je bila pa odrezana in le ni bilo nikjer v obližju. Drugi vojak je bil popolnoma odrt. Nekega težko ranjenega srbskega vojaka so našli Srbi — z iztaknjenimi očmi, drugi je bil spečen na ognju. Na položajih med utrdbami Soba in Toplik se je našlo več vojakov z iztaknjenimi očmi, odrezanimi nosovi, z ustmi razrezanimi do ušes, z razparanimi trebuhom. Po poročilu 2. polka so bili prebodeni od Bolgarov z bajoneti vsi srbski ranjenci iz bojev prve noči, ko so se srbske čete začasno umaknile pred bolgarsko premočjo. Mnoge srbske ranjence so Bolgari celo pri umikanju tolkli po glavah z nogami in puškinimi kopiti. Ko so se srbske čete vrnle na svoje prvotne položaje, so našle z razsekano glavo in vse prebodene z bajoneti ranjence: poročnika Ristoviča, narednika Laketiča, več korporalov in mnogo vojakov. Po boju na koti 650 se je našlo mnogo vojakov, ki so bili ranjeni in so jih potem Bolgari vse izbodli z bajoneti. Pri 16. polku so zapazili, da so bolgarski četaši z bajoneti klati srbske ranjence.

Pri Krivolaku so zakrivil Bolgari nečuvstvene grozovitosti. Tam so srbske čete našle ne samo izmrcvarene srbske vojske, temveč tudi kmete in kmetice, a hiše so bile požgane in porušene. Našlo se je tudi vojakov, približ na zid.

Pri Knjaževcu se je našlo mnogo pobitih starcev, žen in otrok in kar je še najgrše. Bolgari so posilili mnogo žen in na stotine deklic, tako, da je dosedaj od tega umrlo 60 deklic. V Knjaževcu so dospeli tuji časnikarji in zastopniki tujih sanitarnih misli, da vidijo vse to z lastnimi očmi. Raznesarjeni starci in otroci so fotografirani.

Ko se zberejo vsi podatki, bodo obveščene velike sile in vsa evropska javnost o teh bolgarskih grozodejstvih.

Bolgari so s temi grozodejstvi očitno zasledovali namen, da prestrašijo prebivalstvo, s katerega bi panika prešla na srbsko armado. Tega niso dosegli, ali izgubili so vsako zaupanje prebivalstva v njihovo upravo in zavezništvo kakor tudi Evropa bodo morali zahtevati posebne garancije za nebolgarsko prebivalstvo, ki pride pod njihovo upravo, obenem bodo pa zavezništvo zahtevali, da ne pride pod bolgarsko oblast nič, ali pa samo zelo malo njihovih soplemenikov.

BOJI MED SRBI IN BOLGARI.

Belgrad, 14. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevno«.) Po poročilih iz Skoplja je poskusil en bolgarski vojniški oddelek z napadom pri Zajčariju na črti Rajkov Savet - Vrška Čuka Bol se je vršil med prestražami in se je začel v preteku polnoči in kakor hitro je nastopilo srbsko topništvo, so bili Bolgari odbiti in so zbežali. Boj je končal zjutraj ob dveh.

Belgrad, 14. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevno«.) Buletini v bolnega polja govorijo zadnja dva dni o relativnemu zafisu in o preganjanju armade generala Kovičeva, ki se nadaljuje. Po zavzetju bolgarskih sredščev za preskrbovanje armade Carevič Sela in Tejava po srbskih četah podijo Srbi Bolgare na jug v smeri Pehčeva, a od Radovišta proti vzhodu, tudi v smeri proti Pehčevu. Na severnem bojišču podijo Srbi Bolgare po bolgarskem ozemlju v smeri proti Trnu in Izvoru in so iznenadili pri Bosilgradu en bolgarski bataljon in dve eskadroni konjenstva, pri čemur so zajeli enega bolgarskega polkovnika in več oficirjev. Pri Custendilu so bili odbiti bolgarski napadi na srbsko tevo krijo in Bolgari so izgubili nekaj pozicij. Na srbskem ozemlju in na dosedajem macedonskem bojišču ni nobena oborožena Bolgara več.

O nadaljnjih operacijah ne izdaja vrhovno poveljstvo nobenih vesti in

javlja se samo, da se nahajajo srbske čete že dva dni v široko zasnovani ofenzivi.

ČESTITKA ČRNOGORSKEGA KRALJA SRBSKEMU KRALJU.

Belgrad, 14. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevni«): Črnogorski kralj Nikolaj je postal kralju Petru povodni rojstnega dneva in velikih uspehov srbske armade prisrčno čestitko.

Ferdinand pobegnil iz Sofije. — Meščanska vojska neizogibna?

Sofija, 14. julija. Tu je razširjena govorica, da je kralj Ferdinand pobegnil iz Sofije.

Frankobrod, 14. julija. »Frankfurter Zeitung« prinaša razgovor njenega dopisnika z nekim bolgarskim oficirjem bezuncem, ki je dezeriral, ker ni maral, da bi bil ubit, kar se je zgodilo masikomu od njegovih tovarišev. Vojaki sovražijo vojno s Srbijo in zahtevajo odpust. Iz pripovedovanja oficirjevega je dobil dopisnik utis, da je meščanska vojska neizogibna.

BOLGARIJA ŽELI DIREKTNIH POGAJANJ.

Belgrad, 14. julija. Bolgarija je pripravljena na direktna pogajanja s Srbijo in Grčijo. Meja med Srbijo, Grčijo in Bolgarijo bo razvodje Strume in Vardarja.

Belgrad, 14. julija. Uradno. Neresnične so vesti, da bi bil Hartwig nezadovoljen s Pašičevim odgovorom in da je zaradi tega zahteval avdienco. Kar je Hartwig povedal Pašiču je isto, kar je ruski poslanik povedal v Cetinju in Ateni, kjer je svedoval k premirju.

SRBIJA IN GRŠKA.

Atene, 14. julija. Grški ministrski predsednik se snide v Nišu s srbskim ministrskim predsednikom Pašičem.

BOLGARSKA BRZOJAVNA AGENTURA POSNEMA WAGNERJA.

Sofija, 14. julija. Bolgarska telegrafna agentura dementira srbske uspehe in svoje poraze.

ROMUNI SE ŠE TUDI NISO SPAMETOVALI.

Bukarešt, 14. julija. Rumunska armada zasedla Dobrič in Bačik.

Sofija, 14. julija. Vlada je dobila poročilo, da so Romuni prešli že čez Dobrič. Sbranje bilo rad tega prečeno in sklican kronski svet.

SRBIJA IN RUSIJA.

Belgrad, 14. julija. (Srbski tiskovni urad »Dnevni«): Uradno se dementira vest, da se je v Belgradu interveniralo v smislu razsodišča. Izjavlja se, da je ruski poslanik Hartwig predlagal ustavitve sovražnosti in čemu prešnja sklenitev miru.

SRBIJA PRIPRAVLJENA.

Belgrad, 14. julija. Uradno: Neresnične so vesti, kakor da bi bila Srbija zavrnila predlog za pogajanje, ki ga želi Bolgarija. Nasprotno! Srbija je pripravljena in pričakuje polno močnike, ki se bodo pogajali o premirju in mirovnih pogojih. Srbija je tudi pripravljena sovražnosti ustavititi.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vsprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Čenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov. najnižja cena.

Tromesečni prepeličar, nemške pasme, kratkodlak, lepo pisan, plemenitih staršev, kakor tudi taka krasna dvoletna plemenska psica se ceno proda. Naslov v »Prvi anončni pisarni.«. 634-3

Lepo meblovana separirana soba se odda s 1. avgustom. Rimska cesta 17. I. nad. 637-3

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 4. julija do 11. julija.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.80	2.-
1 " " " II. " "	1.60	1.80
1 " " " III. " "	1.50	1.70
1 " telečjega mesa	1.80	2.-
1 " prašičj. mesa (sveže)	2.-	2.20
1 " " (prek)	2.20	2.40
1 " kostrunovega mesa	1.40	1.50
1 " masla	2.60	3.-
1 " masla surovega	2.60	2.80
1 " masti prašičje	1.80	2.-
1 " slanin. špeha (sveže)	1.72	1.92
1 " slanin. prekajene	1.90	2.-
1 " sala	1.80	1.92
1 " čajnega masla	3.20	3.60
1 " margariskega masla	2.-	2.-
1 jajce	0.06	0.08
1 liter mleka	0.20	0.22
1 " posnetega	0.08	0.10
1 " suštan. sladke	0.08	0.10
1 " " kisle	0.08	0.10
1 kg medu	1.40	1.60
1 piščanec	0.80	1.35
1 golob	0.35	0.60
1 raca	2.10	3.-
1 gos	7.-	8.-
1 puran	7.-	8.-
100 kg pšenične moke št. 0	34.50	—
100 " " št. 1	34.20	—
100 " " št. 2	33.60	—
100 " " št. 3	33.-	—
100 " " št. 4	32.30	—
100 " " št. 5	31.40	—
100 " " št. 6	30.50	—
100 " " št. 7	27.80	—
100 " " št. 8	16.-	—
100 " koruzne moke	25.-	—
100 " ajd. moke I. vrste	48.-	—
100 " " II.	46.-	—
100 " ržene moke	—	—
1 " " št. 1	30.-	32.-
1 " " št. 2	24.-	28.-
1 " " št. 3	40.-	44.-
1 " " št. 4	30.-	32.-
1 " " št. 5	26.-	28.-
100 kg pšenice	23.-	—
100 " rži	20.-	21.-
100 " ječmena	19.-	20.-
100 " ovs	22.-	23.-
100 " ajde	23.50	24.50
100 " prosa belega	—	—
100 " " navadnega	18.-	19.-
100 " koruze	18.60	19.-
100 " krompirja	8.-	9.-
100 " činkvantina	23.-	—
100 " sena	6.50	7.50
100 " slame	5.50	6.50
100 " stelje	3.50	4.50
100 " detelje	7.50	8.50
Cena trdemu lesu za m ³	9.50	12.-
Cena mehkeemu lesu za m ³	8.-	9.-
Prašiči na klavnici	1.12	1.28

Mirna stranka

(zakonski par brez otrok) išče za avgust ali takoj stanovanje z dvema sobama in pritliklinami. — Naslov pove „Prva anončna pisarna“.

Tržaške Slovence

opozarjamo, da se prodaja v Trstu dnevnik »DAN« v sledečih toba-karnah:

- ZELEZNIK, Sv. Ivan.
- TROGAR, ulica Giulia.
- BONORA, ulica Stadion.
- TREVISAN, ulica Fontana.
- STANIČ, ulica Molinpicolo.
- SEKOVAR, ulica Kaserma.
- BAJC, ulica Gepa.
- LAVRENCIČ, trg Kaserma.
- MOŽE, ulica Miramar.
- HREŠČAK, ulica Belvedere.
- ARTOŠ, ulica Belvedere.
- KICHEL, Rojan.
- GERŽINA, Rojan.
- VIVODA, Rojan.
- BENUSI, Greta.
- HRAST, ulica Poste.
- BILLAN, ulica Cavana.
- RAUNACHER, ulica Campo Marzio.
- RAUTINGER, ulica Riva Grumula.
- PIPAN, ulica Ponte dela Fabra.
- BEVK, trg Goldoni.
- SCHERMIN, ulica Bariera.
- PELISAN, ulica Bariera.
- BEDENJ, ulica Madonina.
- BELLO, ulica V. Bernini.
- GRAMATICOPULO, trg Bariera.
- PAPIC, ulica Sete Fontane.
- MURARO, ulica Sete Fontane.
- BRUNA, ulica Rivo.
- RONČELJ, ulica S. Marco.
- SEGULIN, ulica Industria.
- ZIDAR, Rocol.
- SCHIMPF, državni kolodvor.
- SCHMELZER, juž. kolodvor.
- KAVČIČ, Sv. Križ pri Trstu.

Radioaktivno termalno kopalnišče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 36°C, daje vsak dan nad 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in s kopaljem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopalnišča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopalniški zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje, Gostogozdnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopalniška uprava.

Prvi slovenski zasebni trgovski tečaj

Fr. Gärtner, Ljubljana, Gosposka ulica št. 8 (popreje »Mladika«)

Edini zavod te vrste, na katerem se poučujejo vsi trgovski predmeti. Na zavodu poučujejo samo državno izprašane učne moči. Tedensko 30 učnih ur. Solnina K 160— za leto. Tečaj traja 10 mesecev od 1. okt. do 31. jul. Sprejemajo se samo gojenke. Lastnik poučuje že 18 let na raznih trgovskih in obrtnih šolah. Vpisovanje dne 15., 16., 17. julija od 9.—12. dop. 2.—6. pop.

Fr. Gärtner, lastnik, izprašan za pouk trgovskih predmetov na c. kr. trgovski akademiji v Gradcu.

Carlo Marcuzzi

Trst, via S. Lazzaro 12.

Delavnica kirurških instrumentov, ortopedičnih aparatov, prs, umetnih rok in nog, trebušnih, športnih in bolniških pasov za popek, suspensorjev, mesečnih podvez za dame in vse bolniške potrebščine.

Laška kuhinja

v Ljubljani. Od danes naprej se dobe vsak dan sveže morske ribe in najboljše vino Teran iz želne kleti Parenco.

Christofov zasebni učni zavod

v Ljubljani. vpisuje ves mesec julij in september 1913 vsak dan od 12.—3. ure popoldne v Sodni ulici št. 2, I. nadst.

Zganjarna F. Pečenko

se je zopet odprla v ulici Scala Belvedere št. 1 (prihod iz ulice Miramar). Priporoča se svojim stari obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu.

Od dobrega najboljši! je še vedno izvorni Singerjev šivalni stroj

Dobl se samo v naših prodajalnah s takim izveskom in s to varstveno znamko Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Novo mesto, hiša lekarne Bergman; — Kranj, Glavni trg 79; — Kočevje, Glavni trg 79, ali pa po naših potnikih.

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K spalne obleke " " " " 13—16 " " 7 " bele obleke zadnje nov. " " " " 40—50 " " 14 " prašne plašče " " " " 18—20 " " 10 " Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah. Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani R. Z. Z. O. Z.

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor časopisov, knjig, raznih tiskovin za urade, hranilnice, in posojilnice, jedilnih listov, cenikov, vizitk, okrožnic, mrtvaških listov i. t. d. i. t. d.



V zalogi ima šolske, županske in različne druge tiskovine, učna izpričevala za obrtne vajence, delavni red, diplome i. t. d. i. t. d. Najokusnejša izvršba in najnižje cene. :: Stereotipija :: Cek. račun št. 76.307.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432.56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695.77. „SLAVIJA“ Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Vsa pojasnila daje Čigar pisarne so v lastni bančni hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslojpa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte

Učiteljska tiskarna
: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :
se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.
Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.